Η Γραμμική Α και Β, η Κυπριακή και η Ετρουσκική Γραφή ως παραλλαγές της ελληνικής συλλαβικής γραφής για την απόδοση ελληνικών κειμένων

Παντελής Ν. Μασουρίδης
Αρχιτέκτονας

Η μελέτη αυτή αποτελεί συνέχεια της θεωρίας του πατέρα μου, Νικολάου Α. Μασουρίδη, και μία επιβεβαίωση των φωνητικών αξιών που θέσπισε για τα σημεία της Γραμμικής Β γραφής, όπως αυτές παρουσιάζονται στους πίνακες Α και Β της θεωρίας του για τους κανόνες ανάγνωσής της και της θεωρίας του των γλωσσολογικών και φωνητικών μεταβολών που επήλθαν κατά την εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας προς τα αρχαία ελληνικά — η θεωρία παρουσιάζεται αναλυτικά στο βιβλίο του *Linear B, A New Outlook*, Book 1, εκδ. Καπόν, Αθήνα 2005, όπου και οι πίνακες Α και Β.

Η συμπλήρωση της αρχικής μελέτης του Νικολάου Α. Μασουρίδη και η ερμηνεία μου, χρησιμοποιώντας τους κανόνες ανάγνωσης και τις φωνητικές αξίες των σημείων της Γραμμικής Β του Νικολάου Α. Μασουρίδη, σαράντα τεσσάρων πινακίδων της Αγίας Τριάδος, τεσσάρων άλλων επιγραφών και των κειμένων τριών σφραγιδολίθων, στην Γραμμική Α, αποτέλεσαν την σταθερή βάση εκκίνησης για αυτήν την μελέτη.[1]

Η έρευνά μου εκπονήθηκε σε δύο διαδοχικά στάδια. Το πρώτο στάδιο αφορούσε την κυπριακή γραφή, το οποίο με οδήγησε στο δεύτερο στάδιο που αφορούσε την ετρουσκική γραφή.

Οι φωνητικές αξίες του Νικολάου Α. Μασουρίδη δεκαπέντε αναγνωρίσιμων σημείων της Γραμμικής Β και η από εμένα θεσπισθείσα φωνητική αξία ενός αναγνωρίσιμου σημείου της Γραμμικής Α μέσα στην κυπριακή γραφή, ήταν πολύτιμος παράγοντας στην έρευνά μου αυτής της πρόδηλα ελληνικής συλλαβικής γραφής.

Πώς βρέθηκαν αυτά τα 16 σημεία να αποτελούν μέρος του από 55 σημεία συλλαβαρίου της κυπριακής γραφής; Πώς διατηρήθηκαν για τόσο μεγάλο διάστημα μέσα σε αυτήν την γραφή, χρόνια μετά την εξαφάνιση της Γραμμικής Β στους λεγόμενους «Σκοτεινούς Αιώνες» της ελληνικής ιστορίας;

Η αναγνώριση των υπόλοιπων 39 σημείων της κυπριακής γραφής με οδήγησαν στην ερμηνεία των κειμένων πέντε επιγραφών και στην ερμηνεία της περίφημης ορειχάλκινης πινακίδας από την αρχαία Ιδαλία.

Το δεύτερο στάδιο της μελέτης διαμορφώθηκε όταν με έκπληξη ανακάλυψα ότι η μορφή 25 από τα 28 βασικά σημεία της ετρουσκικής γραφής ήταν είτε απαράλλακτα είτε όμοια με σημεία της Γραμμικής Α και Β γραφής, της κυπριακής γραφής και γραμμάτων της αρχαίας ελληνικής. Η ετρουσκική γραφή παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον διότι εμφανίζεται ως η πρώτη γραφή, πρόδηλα συλλαβική, εφόσον μεταχειρίζεται τόσα σημεία από άλλες συλλαβικές γραφές, μετά τους «Σκοτεινούς Αιώνες» της ελληνικής ιστορίας. Η συλλαβική αυτή γραφή, που φαίνεται να ίσχυε στην Ανατολία και στα νησιά του Αιγαίου, ήταν η αρχαϊκή ελληνική συλλαβική γραφή, η οποία σταδιακά αντικαταστάθηκε από φωνητικά σημεία, το αρχαίο ελληνικό αλφάβητο, αλλά διατηρήθηκε από τους Ετρούσκους.

Από τα 25 αυτά σημεία της ετρουσκικής-αρχαϊκής Γραφής, ένα ήταν παραλλαγή σημείου της Γραμμικής Α, επτά ήταν όμοια ή ελαφρές παραλλαγές σημείων της Γραμμικής Α και Β, πέντε ήταν όμοια με σημεία της Γραμμικής Α και Β γραφής και της κυπριακής γραφής, επτά ήταν όμοια με σημεία της κυπριακής γραφής και πέντε ήταν όμοια με γράμματα της αρχαίας ελληνικής. Με δεδομένο ότι οι φωνητικές αξίες των 20 σημείων της Γραμμικής Α και Β και της κυπριακής γραφής είχαν ήδη αναγνωρισθεί από τον Νικόλαο Α. Μασουρίδη και εμένα ως ελληνικές συλλαβές, στις φωνητικές αξίες των αρχαίων ελληνικών συμφώνων γραμμάτων στην ετρουσκική γραφή απέδωσα τις συλλαβικές φωνητικές τους αξίες (π.χ. Μ>μι, Ν>νι, Φ>φι και Τ>ταυ>το) και την φωνητική αξία του φωνήεντος Ο ως ο, ενώ το Α είχε ήδη αποδοθεί με την φωνητική του αξία α, τόσο στην Γραμμική Α όσο και στην Γραμμική Β.

Στην περίπτωση της κυπριακής γραφής που ονόμασα «κυπρο-μινωική», όπως και Sir Arthur Evans, το κλειδί βρέθηκε στην σωστή ερμηνεία της δίγλωσσης κυπριακής επιγραφής γραμμένης στα αρχαία ελληνικά και στην κυπριακή γραφή, γνωστής ως «Δήμητρα και Κόρη».

Στην περίπτωση της ετρουσκικής γραφής που ονόμασα «Ετρουσκο-Αρχαϊκή Ελληνική», το πρώτο μου «στοιχείο» ήταν

	Cypriot	Lin. B	Lin.A	NAM	PNM	V-C
1.				θα		*se*
2.				Fι		*na*
3.				Fo		*ro2*
4.				ρο		*ro*
5.				ρα		*ra2*
6.				τι		*ti*
7.				σι		*so*
8.				σι2		*da*
9.				το		*to*
10.				πο		*po*
11.				σα		*sa*
12.				πα		*pa*
13.				jo		*jo*
14.				τι2		*du*
15.				βο		**65*
16.					o2	*?*

Πίνακας Ι. Η σχέση της κυπριακής γραφής με την Γραμμική Α και Β (ΝΑΜ = Νικόλαος Α. Μασουρίδης, PNM = Παντελής Ν. Μασουρίδης).

	Etruscan	Cypriot	Linear B	Linear A	Ancient Greek	NAM	PNM	V-C
1.						α		*e*
2.						Fo		*ro2*
3.							Fε	
4.						jα		*ja*
5.							jo	
6.							jo2	
7.							γι	
8.							γο	
9.								
10.						πα		*pa*
11.						πο		*po*
12.						σα		*sa*
13.						σι		*so*
14.						σι2		*da*
15.							τε	
16.						τε4		**87*
17.						χα		**34* **35*
18.						χε		*ka*
19.						τε2		*qe*
20.							λο	
21.					O		ο	
22.					T		ταυ > το	
23.					M		μι	
24.					N		νι	
25.					Φ		φι	

Πίνακας ΙΙ. Η σχέση της ετρουσκικής γραφής με την Γραμμική Α και Β, την κυπριακή και την αρχαία ελληνική γραφή.

η επιγραφή στην ετρουσκική σταμνία από το Viterbo. Με την πρώτη ματιά αναγνώρισα έξι «κυπρο-μινωικά» σημεία και πέντε σημεία της Γραμμικής Α και Β γραφής.

Έχοντας υπόψη την Ανάλυση της Μεθόδου Αποκρυπτογράφησης και της Θεωρίας του Τρόπου Ανάγνωσης και Ερμηνείας των Κειμένων της Γραμμικής Β που έχει αναπτύξει ο Νικόλαος Α. Μασουρίδης και την οποία χρησιμοποίησα για την ανάγνωση τόσο της Γραμμικής Α όσο και της Κυπρο-Μινωικής γραφής, προχώρησα στην ανάγνωση κάθε δημοσιευμένου ετρουσκικού ή ελληνικού αρχαϊκού κειμένου που έπεφτε στην αντίληψή μου.

Πρέπει να σημειώσω ότι, ο αστερίσκος (*) προηγούμενος λέξης δηλώνει ότι η λέξη είναι υποθετική. Είναι, δηλαδή, ελληνική λέξη (με ελληνική ρίζα) που όμως δεν έχει βρεθεί σε κανένα κείμενο. Επίσης, ας σημειωθεί ότι η συντομογραφία «V-C», τόσο στους παραπάνω πίνακες όσο και στο κείμενο που ακολουθεί, αναφέρεται στον Michael Ventris και στον John Chadwick.

Η κυπρο-μινωική ελληνική γραφή

Η αποκρυπτογράφηση μιας άγνωστης γραφής ήταν φυσικό να προσκρούει σε δυσχέρειες που φάνηκαν στην αρχή ανυπέρβλητες. Σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις με την κυπριακή γραφή, τις προσπάθειες για αποκρυπτογράφηση βοήθησαν «στοιχεία» υπό την ευρύτατη του όρου έννοια, όπως, για παράδειγμα, η ανεύρεση δίγλωσσων ή πολύγλωσσων επιγραφών (είτε στην άγνωστη γραφή είτε σε μία ή περισσότερες άλλες γραφές που είχαν ήδη ερμηνευτεί) πάνω σε βράχους, σε πινακίδες, σε νομίσματα, σε σφραγίδες και σε άλλα αντικείμενα.

Εδώ, το στοιχείο-κλειδί βρέθηκε στην σωστή ερμηνεία της δίγλωσσης κυπριακής επιγραφής, η οποία είναι γραμμένη στα αρχαία ελληνικά και στην κυπριακή γραφή και είναι γνωστή ως «Δήμητρα και Κόρη» (εικ. 1). Οι λέξεις στην κυπριακή γραφή χωρίζονταν με την γνωστή μέθοδο της Γραμμικής Α και Β, την κάθετη γραμμή. Με διάσπαση των αρχαίων ελληνικών λέξεων στην πιθανή τους συλλαβική μορφή και εισάγοντας τις γνωστές από την Γραμμική Α και Β φωνητικές αξίες των αναγνωρίσιμων σημείων, προσπάθησα να εξισώσω σημεία με συλλαβές.

Ήταν η σωστή ερμηνεία του αρχαίου ελληνικού κειμένου εν τέλει που με οδήγησε στην προσωρινή ερμηνεία δεκατεσσάρων σημείων που επιβεβαιώθηκαν στην συνέχεια, επιπλέον των δεκαέξι αρχικών, και στην βέβαιη αποκρυπτογράφηση ενός, στο οποίο έδωσα την ίδια φωνητική αξία **τε2** = **τε** χρησιμοποιούμενο στην Γραμμική Α και Β για τον συμπλεκτικό σύνδεσμο **και**.

1. Η δίγλωσση κυπριακή επιγραφή «Δήμητρα και Κόρη» (J.T. Hooker, *Reading the Past*, British Museum Press, ανατ. 1998, σ. 189).

Ο μίτος της δίγλωσσης κυπριακής επιγραφής «Δήμητρα και Κόρη»

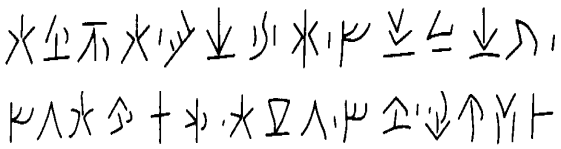

Το κείμενο της επιγραφής

Σειρά 1 ΔΗΜΗΤΡΙ ΚΑΙ ΚΟΡΗΙ ΕΥΧΗΝ

Σειρά 2 ΕΛΛΟΟΙΚΟΣ ΠΟΤΕΙΣΙΟΣ ΑΝΕΘΗΚΕ

Η μεταγραφή των αρχαίων ελληνικών

(τη) Δημητρί και (τη) Κορήι ευχήν

(ο) Ελλο-οικος Ποτεισίος ανέθηκε

Παρατηρήσεις

1. Δημητρί = δοτική του ονόματος της θεάς Δήμητρας, που σημαίνει στα νεοελληνικά «στην Δήμητρα».
2. και = ο συμπλεκτικός σύνδεσμος «και».
3. Κορήι = δοτική του ονόματος της θεάς Κόρης ή Κούρης που σημαίνει «θυγατέρα» (*Ιλ.* 6.420), αλλά που επίσης ήταν το όνομα της Περσεφόνης, «θυγατέρας», «κόρης» της θεάς Δήμητρας (βλέπε, Άρης, δοτική Άρηι).
4. ευχήν = αιτιατική της λέξης ευχή, η, που σημαίνει στον Όμηρο «προσευχή» αλλά και «τάξιμο». Σε αυτήν την περίπτωση σημαίνει «την ταγμένη αναθηματική προσφορά» (το τάξιμο).
5. Ελλό = λέξη που προέρχεται από το Σελλός > Ελλός. Σύμφωνα με τον Όμηρο, Ελλοί ήταν οι κατοικούντες στην περιοχή του αδύτου του Δία στην Δωδώνη (*Ιλ.* 16.234). Επομένως το τοπωνύμιο ήταν πιθανότατα Ελλός ή Ελλόν, το.
6. οίκος = λέξη που σημαίνει «κατοικία» αλλά και «τόπος καταγωγής», «πατρίδα» (βλέπε κάτοικος, ο έχων πατρίδα, άποικος, ο μακράν της πατρίδας του, περίοικος, ο από γειτονική πατρίδα) σημαίνει επίσης και «τάφος» (πρ. οικίον).
7. Ποτεισίος = το όνομα προσώπου στην ονομαστική.[2]
8. ανέθηκε = ρήμα παράγωγο του ουσιαστικού ανάθημα, το, που σημαίνει «αφιερωτικό». Επομένως η λέξη ανέθηκε σημαίνει «αυτός αφιέρωσε».

Η ερμηνεία του αρχαίου ελληνικού κειμένου

Σειρά 1. Στην Δήμητρα και στην Περσεφόνη (Κούρη), την ταγμένη αναθηματική προσφορά (το τάξιμον),
Σειρά 2. αυτός που έχει πατρίδα το Ελλόν (στην περιοχή του αδύτου του Δία στην Δωδώνη) (ο Ελλό-οικος), ο Ποτεισίος, αφιέρωσε, ή: αυτός που έχει τάφο το Ελλόν (στην περιοχή του αδύτου του Δία στην Δωδώνη) (ο Ελλό-οικος), ο Ποτεισίος, αφιέρωσε.

Σύμφωνα με το κεφάλαιο «The Labyrinth of Minos» (ο Λαβύρινθος του Μίνωα) του Andrew Robinson, στο βιβλίο του *Lost Languages* (εκδ. BCA, 2002, σ. 81), η αρχαία ελληνική επιγραφή «είναι αφιέρωση του Ελλοοίκου προς την Δήμητρα και την Περσεφόνη». Η παρερμήνευση της λέξης ΕΛΛΟΟΙΚΟΣ οδήγησε στο συμπέρασμα ότι η λέξη ήταν το «όνομα» του αφιερωτή, αντί του ορθού, ότι δηλαδή ήταν η «ονομασία του τόπου καταγωγής» του αφιερωτή. Το όνομα του αφιερωτή είναι προφανώς Ποτεισίος. Η λέξη είναι Ελλό οίκος, και ειδικά η λέξη Ελλό είναι εθνικός χαρακτηρισμός, «τοπωνύμιο», επομένως, πιθανότατα αμετάβλητο στην κυπριακή διάλεκτο, ενώ η λέξη «οίκος», η οποία σημαίνει «κατοικία» αλλά και «τόπος καταγωγής», «πατρίδα» θα ήταν δυνατόν να είναι μία ή περισσότερες ομηρικές λέξεις οι οποίες στην κυπριακή διάλεκτο παρουσιάζουν την ίδια έννοια.

Επομένως, είναι επιτακτικό η ερμηνεία του βασικού γνωστού κειμένου, σε αυτή την περίπτωση των αρχαίων ελληνικών, να είναι απόλυτα σωστή προτού επιχειρηθεί η μεταγραφή του σε συλλαβική μορφή.

Η πιθανή κυπριακή απόδοση του κειμένου

Η κυπριακή γραφή της επιγραφής, κατά τον Andrew Robinson, είναι σχεδόν σύγχρονη με την Ακρόπολη των Αθηνών (434 π.Χ.), με αποτέλεσμα μερικά σημεία να είναι διαφορετικά από την αποδεκτή κανονική βασική τους μορφή, καθώς είναι μεταγενέστερες παραλλαγές τους.

Ορισμένα σημεία της επιγραφής είναι γνωστά από τους Πίνακες Α και Β του Νικολάου Α. Μασουρίδη και έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί από εμένα για την ανάγνωση της Γραμμικής

Πίνακας ΙΙΙ. Αντιστοιχία των σημείων του κειμένου της επιγραφής «Δήμητρα και Κόρη» με τα αντίστοιχα του κυπριακού συλλαβαρίου καθώς και η φωνητική αξία των σημείων.

Α, δηλαδή: **τι2**, **Fo**, **ρο**, **θα**, **τι** και **σι2**. Στον πίνακα ΙΙΙ φαίνεται η αντιστοιχία των σημείων του κειμένου με αυτά της αποδεκτής κανονικής βασικής τους μορφής στο κυπριακό συλλαβάριο, καθώς και φωνητική αξία των σημείων όπως αυτή προέκυψε μετά από αναλυτική έρευνα.

Η πιθανή συλλαβική διάσπαση των λέξεων στην κυπριακή γραφή όπως μεταγράφηκαν από το αρχαίο ελληνικό κείμενο έχει ως ακολούθως (με **έντονα** γράμματα τα γνωστά σημεία):

Σειρά 1 θι-μι-**τι2**-θι κο-**Fo**-ρι-τε2 ε-ι-θο-**Fo**-λι

Σειρά 2 ε-λο-θι α-**ρο**-γο θι-τα λο-**θα**-σε-**Fo**ς **τι**-κι-**σι2**

Παρατηρήσεις

1. (σημεία 1-4) **θι-μι-τι2-θι** = δη-μη-τι-ρι (εναλλαγή των οδοντικών **θ-δ**, των **ι-η**, έκθλιψη του δεύτερου **θ** και **τιρι>τρι**, πρβλ. τι-ρι-πο-δε, τρίποδε) = Δημητρί, το όνομα της θεάς στην δοτική, «στην Δήμητρα».

2. (σημεία 5-8) **κο-Fo-ρι-τε2** = **κο-Fo-ρι τε2**, δύο λέξεις. α) **κο-Fo-ρι** = κο-ο-ρη(ι) (έκθλιψη του **F**, **οο = ου**, εναλλαγή των **ι-η**, **η>ηι**) = Κουρήι ή Κορήι κατά το Κόρη ή Κούρη, το όνομα της Περσεφόνης κόρης της Δήμητρας στην δοτική, «στην Κουρή». β) **τε2** = **τε**, ο συμπλεκτικός σύνδεσμος και.[3]

3. (σημεία 9-13) **ε-ι-θο-Fo-λι** = ε-υ(χ)-ο-ο-λι = ε-υχ-ω-λη(ν) (έκθλιψη του **θ** και του **F**, **οο = ω**, εναλλαγή των **ι-υ**, **ι-η**) = ευχωλήν, πεντασύλλαβη λέξη, αιτιατική της ομηρικής ευχωλή, η που έχει την ίδια έννοια με την δισύλλαβη ομηρική λέξη ευχή.

4. (σημεία 14-16) **ε-λο-θι** = ε(λ)-λο(σ)-θε(ν) = Ελλόθεν (πρβλ. Κορινθόθεν, «από την Κόρινθο»). Στην λέξη Ελλόθι, το επίθεμα **θι** είναι δηλωτικό τοπωνυμίου (Κορινθόθι, «στην Κόρινθο»). Άρα, Ελλόθεν σημαίνει «από το Ελλόν».

5. (σημεία 17-19) **α-ρο-γο**, από τα τρία σημεία της λέξης ήταν γνωστό **ρο** (Γραμμική Α και Β). Η μόνη άλλη λέξη που βρήκα να περιέχει την συλλαβή **ρο** και να σημαίνει οίκος («κατοικία» αλλά και «τόπος καταγωγής»), ήταν η ομηρική αγρός, -ου ή αργός, -ου (*Οδ.* 17.182), που όμως σε συλλαβική μορφή θα εμφανίζονταν ως **α-ρο-γο** (τρισύλλαβη) = α-ρο-γο(ς) (**ρο-γο>ργο>γρο**) = άργος>αγρός, που σημαίνει «η πατρίδα».

6. (σημεία 20-21) **θι-τα**, η επόμενη λέξη είναι δισύλλαβη, καθώς ο χαράκτης μετέθεσε το σημάδι διαχωρισμού λέξεων μεταξύ της πέμπτης και έκτης λέξης. Το σημείο 20 είχε βρεθεί ως **θι** (βλέπε παρατ. 1 και 5). Την δεύτερη συλλαβή θεώρησα **τα** (η συλλαβή **το** ήταν γνωστή και διαφορετικής μορφής) και υπέθεσα την δισύλλαβη λέξη **θι-τα** = (π)θι-τα>φθι-το (στην Γραμμική Α και Β, μερικές φορές στην αρχή λέξης ο φωνητικός ήχος **φ** αντικαθίσταται από αυτόν του **π**, εναλλαγή του **α-ο**) = φθίτο (*Οδ.* 11.330), αόριστος του ρήματος φθίω, που σημαίνει «έρχομαι στο τέλος μου», «πεθαίνω», άρα φθίτο σημαίνει «πέθανα» ή **θι-τα** = (π)θι-τα>φθει-σω (εναλλαγή του **ι-ει**, **τ-σ**, **α-ο-ω**) = φθείσω, μέλλον του φθίω, που σημαίνει «θα πεθαίνω».

7. (σημεία 22-25) **λο-θα-σε-Foς**, η λέξη είναι τετρασύλλαβη καθώς κατά την γνώμη μου ο χαράκτης έκανε λάθος και στην τοποθέτηση των δεικτών διαχωρισμού λέξεων (μετά το σημείο 22 και πριν το σημείο 25) και στην χρήση του σημείου 22 που αποδείχθηκε και σε άλλα κυπριακά κείμενα ότι έχει την φωνητική αξία **λο**.

Τα σημεία 22-25 αντιπροσωπεύουν το όνομα Ποτεισίος του αρχαίου ελληνικού κειμένου. Τα σημεία 23 και 25 (με ουρά που υποδεικνύει **ς**, σίγμα τελικό) είναι γνωστά. Μετά από σειρά συλλογισμών, κατέληξα στο συμπέρασμα ότι το σημείο 24 έχει την φωνητική αξία **σε**. Επομένως, η λέξη με τα σημεία 22-25, διαβάζεται: **λο-θα-σε-Foς** = λο-τει-σι-ος (έκθλιψη του **F**, εναλλαγή των **θ-τ**, **α-ε-ει**, **ε-ι**) = Λοτεισίος, αντί του (προφανώς λάθος του χαράκτη), Ποτεισίος.

8. (σημεία 26-28) Η τελευταία καταχώριση περιέχει δύο γνωστά σημεία από Γραμμική Α και Β, το 26 και το 28, **τι** και **σι2**. Στο σημείο 27 έδωσα την φωνητική αξία **κι** ή **κε** και αποφάσισα στην προσωρινή ερμηνεία του σημείου ως **κι**. Επομένως, η λέξη διαβάζεται ως:

τι-κι-σι2 = **τι-κι σι2** (δύο λέξεις)

θη-κε (εναλλαγή των οδοντικών **θ-τ**, και των **ι-η**) = **θήκε** (*Οδ.* 23.184) λέξη προερχόμενη από το ρήμα τίθημι, που έχει την ίδια έννοια με την λέξη ανάθημα-ανατίθημι (από την οποία προήλθε η λέξη ανέθηκε), δηλαδή «αναγείρω ως αφιέρωμα».

σι2 = σι = σε (εναλλαγή **ι-ε**) = **σε** (*Ιλ.* 6.256), αιτιατική της αντωνυμίας **συ**. **σε**, σημαίνει «(για) σένα».

Το κυπριακό κείμενο

(τη) Δημητρί (τη) Κουρήι τε (την) ευχωλήν

Ελλόθεν αργός φθείσω, **Λ**οτείσιος (αντί **Ποτεισίος**) θήκε σε

Ερμηνεία του κυπριακού κειμένου

Σειρά 1. Στην Δήμητρα και στην Περσεφόνη την αναθηματική προσφορά,

Σειρά 2. από το Ελλόν (κοντά στο ιερό του Δία στην Δωδώνη) η πατρίδα (που) θα πεθάνω, ο Λοτείσιος (αντί Ποτεισίος), ανεγείρω ως αφιέρωμα (για) σένα.

Η όμοια έννοια του κυπριακού και του αρχαίου ελληνικού κειμένου, μέσω άλλων λέξεων του αρχαίου ελληνικού λεξιλογίου, προσφέρουν μία πολύτιμη διόραση προς τον καθορισμό των φωνητικών αξιών των κυπριακών σημείων που αντιστοιχούν σε ελληνικές συλλαβές. Πιθανώς, στην αρχαία ελληνική μετάφραση η λέξη «οίκος» να είχε την έννοια «τάφος».

Τα 15 σημεία που προσέφερε η κυπριακή αφιέρωση στην αποδεκτή κανονική βασική τους μορφή:

𐤊 (𐤊) = θι, 𐤊 = κο, 𐤊 (𐤊) = ρι, 𐤊 = τε2, 𐤊 (𐤊) = ε, 𐤊 (𐤊) = ι

𐤊 = θο, 𐤊 (𐤊) = λο, 𐤊 (𐤊) = α, 𐤊 (𐤊) = γο, 𐤊 = τα, 𐤊 = σε, 𐤊 = κι.

Τα σημεία 𐤊 = **μι** και 𐤊 = **λι**, που δεν βρέθηκαν σε κανένα άλλο κείμενο από αυτά που εξέτασα (σε παρένθεση οι παραλλαγές).

Περίληψη του κειμένου της πινακίδας από την αρχαία Ιδαλία

Η περιοχή που εξετάζει η πινακίδα της Ιδαλίας είναι η Λάπιθος. Στην πλευρά Α αναφέρει ειδικά την θέση Νατάδαι ή Νατάδη ή Νατά της Λαπίθου και καθώς εμφανίζει και στις δύο πλευρές τα ονόματα των ιδίων ανθρώπων συμπεραίνω ότι και οι δύο πλευρές αναφέρονται στην ίδια περιοχή και θέση.

Η γη σε αυτήν την περιοχή ανήκει στον Ναό της θεάς Όσσης, κόρης της θεάς Ελπίδος υπό την φροντίδα του ηγούμενου του ναού, Δανάωπα (από το Δαν, «Ζευς» και την λέξη *ώπα* από το *ώψ*, που σημαίνει «ατενίζω», δηλαδή «αυτός που ατενίζει τον Δία»).

Η γεωργική γη είχε εκχωρηθεί σε αποίκους (αναφέρονται ως κληρουχικοί), που ήταν εργάτες από το εξωτερικό (αναφέρονται ως μέτοικοι), όλοι άνδρες. Οι άνθρωποι αυτοί ήταν οργανωμένοι σε δύο τάξεις, αυτήν των **θα-το** = **θάτος** (δουλοπάροικος) και αυτήν των **θι-το** = **θητός** (**θής**) (μισθωτός εργάτης), χωρίς να αναφέρονται τα κριτήρια αυτού του διαχωρισμού. Ο τόπος προέλευσης μερικών αναφέρεται: από την Λήμνο, από την Θάσο και μακρύτερα, από την Κολχίδα.

Αναφέρονται ως **αρόοι* «αυτοί που οργώνουν», **γαιοινειήοι* «αυτοί που σπέρνουν», *σιτήεις* «αγρότες σιταριού», **γοστείς* «αγρότες κριθαριού» ή *θερουργοί* «βοηθοί του θερισμού», ως μέλη διαφόρων εργατικών ομάδων κάτω από τις διαταγές επιστάτη, που και αυτός λειτουργούσε κάτω από τις διαταγές ανωτέρου, συνήθως χαμηλόβαθμου ιερέα. Στην διάρθρωση της διοίκησης αναφέρεται ένα άτομο που ενεργεί ως «υπηρέτης του ηγουμένου», προφανώς εκπρόσωπός του, αρκετοί ως «αρχειο-γραφείς» και «βοηθοί αρχειο-γραφέων» και δύο άτομα ως «έφορος του ταμείου» ή «φύλακας του θησαυροφυλακίου».

Οι εργαζόμενοι αυτοί άνθρωποι πλήρωναν δέκα διαφορετικούς φόρους:

1. **την θωήν** (την επιβαλλόμενη αμοιβή της αδείας χρήσης γης)
2. **των αθήτων την θωήν** (την των μη-αμειβομένων (των δουλοπαροίκων) επιβαλλόμενη αμοιβή της αδείας χρήσης γης)
3. **του θέρους την ωνητήν** (του θερισμού ο φόρος επί της αγοράς)
4. **τοις θατοίοις την ρήτραν την ωνητήν** (της (τάξης) των δουλοπάροικων, τον συμφωνημένο (φόρο) της αγοράς (και των γεωργικών δικαιωμάτων της γης)
5. **του θέρους την ωνητήν την θωήν (τε)** (του θερισμού τον φόρο επί της αγοράς (καθώς και) την επιβαλλόμενη αμοιβή της αδείας χρήσης γης)
6. **την θωήν** (εισέπραξε) **αώνητην** (την επιβαλλόμενη αμοιβή της αδείας χρήσης γης, ελεύθερη του φόρου επί της αγοράς)
7. **την ρήτραν την ωνητήν** (τον συμφωνημένο (φόρο) επί της αγοράς (και των γεωργικών δικαιωμάτων της γης)
8. **την θωήν της σιταίας** (την επιβαλλόμενη αμοιβή της αδείας επί του σιτηρο-ενοικίου)
9. **του θέρους την ωνητήν τητατύπου** (τον του θερισμού φόρο επί της αγοράς, του είδους αυτού του έτους)
10. **την ωνητήν** (τον φόρο επί της αγοράς)

Πιστεύω ότι και οι δύο πλευρές της πινακίδας αναφέρονται στην συλλογή φόρων μιας εποχής του ιδίου έτους, καθώς δεν βρέθηκε καμία φορολογική καταχώρηση να αφορά περισσότερες από μία φορά κανένα από τα 101 φορολογούμενα άτομα.

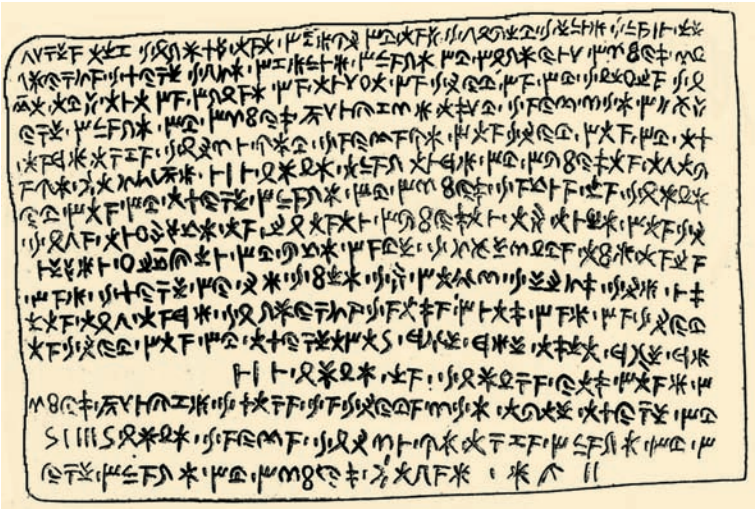

2. Πινακίδα της Ιδαλίας, πλευρά Α, εμπρόσθια όψη (Maurice Pope, *The Story of Decipherment,* Thames and Hudson, αναθ. έκδ. 1999, σ. 125).

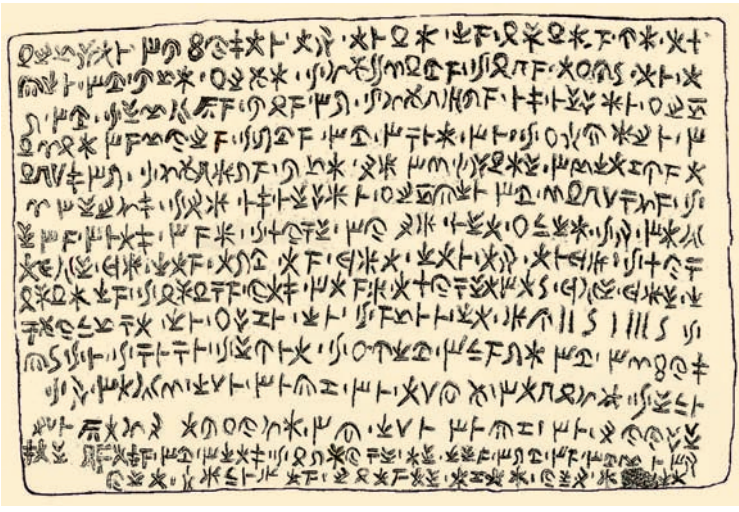

3. Πινακίδα της Ιδαλίας, πλευρά Β, οπίσθια όψη (J.T. Hooker, *Reading the Past*, British Museum Press, ανατ. 1998, σ. 189).

Η ετρουσκο-αρχαϊκή ελληνική γραφή

Τον 5ο αιώνα π.Χ. ο Ηρόδοτος ισχυρίσθηκε ότι οι Ετρούσκοι μετανάστευσαν στην Ιταλία από την Λυδία της Ανατολίας. Η γραφή τους είχε με μια ματιά τόσες ομοιότητες με τις ελληνικές γραμμικές γραφές, που σύμφωνα με τον Andrew Robinson «ενεθάρρυνε τον Βέντρις να σκεφθεί ότι η Γραμμική Β έγραφε Ετρουσκικά». Σήμερα μοιάζει ότι ο Βέντρις δεν ήταν μακριά από την αλήθεια, εκτός από το γεγονός ότι οι περισσότερες από τις φωνητικές αξίες του, των σημείων της Γραμμικής Β δεν ήταν σωστές. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο (Α, 94) Λυδοί μετανάστευσαν στην Ιταλία υπό τον Τυρσηνό ή Τυρρηνό, υιό του Άτυος βασιλέα της Λυδίας και εγκαταστάθηκαν εκεί με το όνομα Τυρσηνοί (Στράβ. Ε, 219). Από τον συνδυασμό των Τυρσηνών με τους γηγενείς προέκυψε ο λαός των Τυρρηνών ή Τόσκων, ο αποκαλούμενος από τους Ρωμαίους αλλά και από τους Έλληνες Θούσκιοι ή Τούσκοι (Thusci ή Tusci) και ειδικά δε από τους Ρωμαίους Ετρούσκοι.

Ενώ η κατάθεση αυτή του Ηρόδοτου γενικώς περιγελάστηκε, εντούτοις, επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η ετρουσκική γραπτή γλώσσα είναι ελληνική και από το γεγονός ότι η ίδια αυτή συλλαβική γραφή χρησιμοποιείτο και στην Λήμνο και σε άλλα αιγαιοπελαγίτικα νησιά.

Όπως φαίνεται στην Πινακίδα της Ιδαλίας, πλευρά Β, που παρατίθεται παραπάνω (εικ. 3), από τα 28 βασικά σημεία της ετρουσκικής γραφής τα 25 ήταν γνωστά και απέμενε να αναγνωρισθούν τα υπόλοιπα 3 σημεία (= **ρο**, = **πολι**, = **νο**). Στο από 1.700 λέξεις γλωσσάριο της Γραμμικής Α και Β από τον Νικόλαο Α. Μασουρίδη και εμένα είχα ήδη προσθέσει 295 λέξεις από το γλωσσάριο της κυπρο-μινωικής γραφής, και το εγχείρημα έμοιαζε καταρχήν εύκολο. Δεν ήταν!

Η ετρουσκική συλλαβική γραφή χρησιμοποιεί ποικιλία λέξεων με 28 μόνο σημεία, συγκριτικά με τα 55 της κυπρο-μινωικής γραφής, τα 68 της Γραμμικής Α και τα 91 της Γραμμικής Β. Το αποτέλεσμα είναι να βρίσκουμε επανειλημμένως γραφικά σύνολα με τα ίδια σημεία και τον ίδιο αριθμό συλλαβών να μορφώνουν λέξεις με διαφορετικό νόημα. Γραφικά σύνολα στην ετρουσκική γραφή δεν είναι απλά σύνθετες ή πολυσύνθετες λέξεις, αλλά ολόκληρες προτάσεις. Αυτό σημαίνει ότι κάθε γραφικό σύνολο έπρεπε πρώτα να διασπασθεί σε μικρότερες ομάδες που σχημάτιζαν λέξεις, στην συνέχεια με ηλεκτρονική πλέον βοήθεια, ακολουθεί έρευνα μέσα στις 2.000 γνωστές συλλαβικά μορφωμένες λέξεις από το γλωσσάριο της Γραμμικής Α και Β και της κυπρο-μινωικής γραφής. Έχοντας διαβάσει μία πρόταση μερικές φορές δεν αρκεί. Στα μεγάλα κείμενα χρειάζεται να έχουν ερμηνευθεί αρκετές προτάσεις μέχρις ότου προσδιορισθεί το θέμα του κειμένου. Έχοντας προσδιορίσει το αντικείμενο που πραγματεύεται το κείμενο, είναι πλέον εύκολο να αναλύσεις την νέα έννοια του γραφικού συνόλου με τα ίδια σημεία και τον ίδιο αριθμό συλλαβών που βρέθηκε αλλού με έννοια που δεν συνδεόταν με το θέμα του κειμένου.

Στην περίπτωση αυτής της γραφής, που ονόμασα ετρουσκο-αρχαϊκή ελληνική, το πρώτο μου «στοιχείο» ήταν η επιγραφή πάνω στην ετρουσκική σταμνία από το Viterbo. Με την πρώτη ματιά, αναγνώρισα έξι κυπρο-μινωικά σημεία και πέντε σημεία της Γραμμικής Α και Β γραφής.

Έχοντας υπόψη την Ανάλυση της Μεθόδου Αποκρυπτογράφησης και της Θεωρίας του τρόπου Ανάγνωσης και Ερμηνείας των Κειμένων της Γραμμικής Β του Νικολάου Α. Μασουρίδη, την οποία χρησιμοποίησα για την ανάγνωση τόσο της Γραμμικής Α όσο και της κυπρο-μινωικής γραφής, προχώρησα στην ερμηνεία κάθε δημοσιευμένου ετρουσκικού κειμένου που έπεφτε στην αντίληψή μου καθώς και επιγραφών από την Δήλο, την Λήμνο και την Νάξο.

Η σταμνία σε μορφή πετεινού από το Βιτέρμπο

Η επιγραφή

Η επιγραφή παρουσιάζεται με τα σημεία στην κανονική βασική μορφή της γραφής, τα οποία όμως οι γραφείς πολύ συχνά κατέγραφαν ως το κατοπτρικό τους είδωλο. Σε πολλά κείμενα επιγραφών το ίδιο σημείο εμφανίζεται και στην κανονική βασική μορφή του και στην μορφή του κατοπτρικού του ειδώλου, αρκετές φορές και σε μία από τις παραλλαγές του (βλ. εδώ τα σημεία 2, 3, 4, 5 και 6).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
α	**τε4**	**χα**	**σι**	**Fε**	**πα**	**γι**	**ja**	**χε**	**τε**	γο?-ρο?-μι?-[

Παρατηρήσεις

1. = Γραμμική Β, = **α** (***e***, για τους V-C) (38, Bennett).

2. = Γραμμική Β, = **τε4** (***twe***, για τους V-C) (87, Bennett).

3. = Γραμμική Α, , παραλλαγή του σημείου = Γραμμικής Β χωρίς τον κύκλο = **χα** (***?***, για τους V-C) (34 και 35, Bennett).

4. , παραλλαγή του κυπρο-μινωικού = παραλλαγή του Γραμμικής Β = **σι** (***so***, για τους V-C) (12, Bennett).

5. , παραλλαγή του κυπρο-μινωικού της κυπρο-μινωικής γραφής, στο οποίο απέδωσα την φωνητική αξία = **Fε**.[4]

6. , παραλλαγή του σημείου = Γραμμικής Α και Β και του κυπρο-μινωικού = **πα** (***pa***, για τους V-C) (3, Bennett).

7. Το έβδομο σημείο = = κυπρο-μινωικής γραφής στο οποίο απέδωσα την φωνητική αξία = **γι**.[5]

8. ή , παραλλαγή του σημείου , Γραμμικής Α και Β = **ja** (***ja***, για τους V-C) (57, Bennett).

9. , παραλλαγή του σημείου , Γραμμικής Α και Β = **χε** (***ka***, για τους V-C) (77, Bennett).

10. = = κυπρο-μινωικής γραφής, στο οποίο απέδωσα την φωνητική αξία = **τε**.

4. Ετρουσκική σταμνία, 600 π.Χ. (Andrew Robinson, *Lost Languages*, BCA, 2002, σ. 162).

Επομένως, οι πρώτες δέκα συλλαβές διαβάζουν ως εξής:
α-τε4-χα-σι-Fε-πα-γι-ja-χε-τε =
α-τε4-χα-σι-Fε πα-γι-ja χε-τε (τρεις λέξεις).

1. **α-τε4-χα-σι-Fε** = α(ρ)-τι-χα-σι-η (έκθλιψη του **F**, εναλλαγή των **ε-ι**, **ε-ι-η**) = **αρτιχασίη, η,* σύνθετη λέξη θηλυκή από το επίθετο *άρτιος, α, ον*, που σημαίνει «τέλειος», «εντελής» και την λέξη *χάσιος, η, ον* (Ησυχ.), που έχει την ίδια έννοια με την λακωνική *χάϊος*, που σημαίνει αγαθός, χρηστός, δηλαδή «θαυμαστός», «εξαίρετος». Έτσι, η λέξη **αρτιχασίη* σημαίνει «τέλεια, εξαίρετος».

2. **πα-γι-ja** = πα-γι-α (έκθλιψη του **j**) = *παγία*, θηλυκό του επιθέτου *πάγιος, α, ον*, που σημαίνει «ολομερής». Η ίδια λέξη έχει βρεθεί ως δεύτερο συνθετικό της λέξης α-ρι-**πα-ι-ja** (*e-re-**pa-te-ja***, για τους V-C) στην Γραμμική Β, στις πινακίδες ΠΥ Ta 713 and ΠΥ Ta 715.

3. **χε-τε** = χει-τη(ς) (εναλλαγή των **ε-ει**, **ε-ι-η**) = **χείτης,* ουσιαστικό προερχόμενο από το ομηρικό ρήμα *χείω* (επικό) > *χέω* που σημαίνει «χύνω», ιδίως υγρά. Επομένως, **χείτης* ήταν η ονομασία του «δοχείου», της «σταμνίας υγρού».

Επομένως, το πρώτο τμήμα της επιγραφής της σταμνίας από το Viterbo, διαβάζεται ως εξής: **Αρτιχασίη παγία χείτης,** [...], και η ερμηνεία του είναι: Τέλεια, εξαίρετος, ολομερής, σταμνία υγρού, [...]

Πρόσφατα ανακάλυψα το πλήρες κείμενο της επιγραφής στο βιβλίο *Προϊστορική Αρχαιολογία*, τόμος Β΄, του Παναγιώτη Καββαδία, 1909, επανέκδοση Ντουντούμη, 1998, σ. 845, με τον τίτλο «Ελληνικό Αλφάβητο» (Roberts: *Introduction to Greek Epigraphy I*, σ. 47).

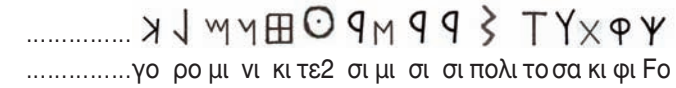

.....γο ρο μι νι κι τε2 σι μι σι σι πολι το σα κι φι Fο

γο-ρο μι-νι-κι τε2 σι-μι-σι σι πολι το-σα κι φι Fο (δέκα λέξεις)

Το πλήρες κείμενο
Αρτιχασίη παγία χείτης, γορός μηνίσκης τε, ήμισυς σε πολύ, τόσον, (το) κήρ φή, Ώ!

Η ερμηνεία
Τέλεια, εξαίρετος, ολομερής, σταμνία υγρού, κυρτή και μηνοειδής, το ήμισυ για σε πάρα πολύ, τόσο, (που) η καρδιά σου θα πει, Ώ!

Η έρευνά μου της ετρουσκικής γραφής κατέληξε στην ερμηνεία 15 επιγραφών επί καθρεπτών, έξι επιγραφών επί πολυτίμων λίθων και μία επί περόνης, 11 επί αγγείων και σκευών, τριών επιγραφών επί σαρκοφάγων, μίας επί πίνακα γραφής, δύο επιγραφών από Νεκροπόλεις και των επιγραφών στις έξι πλευρές ενός ζαριού καθώς και 13 άλλων επιγραφών. Στην ερμηνεία μου ετρουσκικών κειμένων περιλαμβάνονται οι 25 σειρές κειμένου των Χρυσών Πινακίδων από τον Πύργο της Ιταλίας, οι 40 σειρές κειμένου της ορειχάλκινης Πινακίδας από την Κορτόνα και οι 48 σειρές κειμένου της ορειχάλκινης Πινακίδας από την Ανιόνε.

Η εργασία μου ολοκληρώθηκε με την ερμηνεία 12 αρχαϊκών επιγραφών που περιλαμβάνουν την στήλη και την λίθινη επιγραφή από την Λήμνο και επιγραφές από την Αθήνα, την Κόρινθο, την Νάξο, την Δήλο και την Σιγείο στα Δαρδανέλια.

Όλα τα παραπάνω είναι κείμενα σε ελληνική συλλαβική απόδοση, που διαβάζονται από αριστερά προς τα δεξιά.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1] Το γεγονός ότι η Γραμμική Α είναι και αυτή ελληνική συλλαβική γραφή αποδεικνύω στο υπό έκδοση βιβλίο μου *Γραμμική Α, Τα μινωικά ελληνικά*.

[2] **Ποτεισίος** > Ποτει-σίος > Ποτει-δαν = Ποσειδών, **Δαν = Ζεύς > θεός = σίος** (Λακον.) άρα Ποτει-σίος = Ποτει-δάν = **Ποσειδών**, πιθανόν το **Ποτεισίος**, είναι παραλλαγή του **Ποσειδών**.

[3] Η συλλαβή **τε2** (***qe***, για τους V-C) εμφανίζεται πάντοτε και στην Γραμμική Α και στην Γραμμική Β ως ο συμπλεκτικός σύνδεσμος **τε** = **και**, έτσι αποφάσισα να χρησιμοποιήσω αυτήν την φωνητική αξία για αυτό το σημείο της κυπριακής γραφής. Η απόφασή μου αυτή αποδείχθηκε εντέλει σωστή.

[4] Σημειώνω ότι το σημείο 𐠀 (κυπριακό) = 𐌅 (ετρουσκικό) = **Fε**, επίσης σημειώνω την μετέπειτα εξαφάνιση του **F** στα αρχαία ελληνικά. Επομένως, είναι πιθανό το σημείο 𐠀 να μετατράπηκε σε **ε**, χρησιμοποιούμενο στο αρχαίο ελληνικό αλφαβητάριο στην κάθετη κατοπτρική του μορφή ως **Ε**.

[5] Η ερμηνεία του σημείου 𐠊 = **γι**, αποδείχθηκε σωστή στην συνέχεια, αλλά θα πρέπει να σημειώσω ότι και στην Γραμμική Α και στην Γραμμική Β, το σημείο του οποίου η φωνητική αξία είναι **γι**, είναι το 𐠃 (***wa***, για τους V-C). Επομένως, θα κάνω την θεώρηση ότι εάν το σημείο της γραμμικής γυρνούσε στο πλάι του 𐠃 οι έντονες γραμμές που σημειώνω, διαγράφουν το σημείο 𐠊 που χρησιμοποιεί την ίδια φωνητική αξία **γι**. Πέραν αυτής της αρχικής σκέ-

	α		ε		ι		ο ο2		Ανερμήνευτα	
β	?	βα	?	βε	?	βι		βο	1	
γ	?	γα		γε		γι		γο	2	
δ	?	δα		δε		δι		δο		
F		Fα		Fε		Fι		Fo Foς		
j		jα		jε		jι		jo jo2		
θ		θα		θε		θι		θο		
κ	?	κα		κε		κι		κο		
λ	?	λα	?	λε		λι		λο		
μ	?	μα	?	με		μι		μο		
ν		να		νε		νι	?	νο		
π		πα	?	πε	?	πι		πο		
ρ		ρα	?	ρε		ρι		ρο		
σ	? σα2	σα	?	σε σε2		σι σι2		σο		

Πίνακας IV. Βασικές φωνητικές αξίες των κυπρο-μινωικών σημείων στην τακτική τους μορφή.

	α		ε ?		ι ?		ο			
β	?	βα	?	βε	?	βι	?	βο		
γ	?	γα	?	Γε		γι		γο		
δ	?	δα	?	δε	?	δι	?	δο		
F	?	Fα		Fε	?	Fι		Fo		
j		jα	?	Jε	?	jι		jo jo2		
θ	?	θα	?	θε	?	θι	?	θο		
κ	?	κα	?	κε		κι	?	κο		
λ	?	λα	?	λε	?	λι		λο		
μ	?	μα	?	Με		μι	?	μο		
ν	?	να	?	νε		νι		νο		
π		πα	?	πε	?	πι		πο		πολι
ρ	?	ρα	?	ρε	?	ρι		ρο		
σ	?	σα σα2	? ?	σε σε2		σι σι2	?	σο		
τ	? ?	τα τα2		τε τε2 τε4	? ?	τι τι2		το		
φ	?	φα	?	φε		φι	?	φο		
χ		χα		χε	?	χι	?	χο		

Πίνακας V. Βασικές φωνητικές αξίες των ετρουσκικών-αρχαϊκών ελληνικών σημείων στην τακτική τους μορφή. ? = σημεία με διπλή φωνητική αξία: σα=σο, χα=χο, το=τα-τα2, ρο=ρα, γο=γα, jo2=jo=ja, σι=σε, γι=γε, τε-τε2-τε4=τι, χε=χι, χα=χο, Fε=ε=γε (γF>γ).

ψης, προσθέτω ότι εφόσον ισχύει το **γF>γ**, ίσως ισχύει και το αντίθετο, δηλαδή, **Fγ>F**. Οπότε, σε αυτήν την περίπτωση (**F**)**γι** = **Fι** και I = (**F**)**γι** = **Fι**. Έχω επίσης σημειώσει την εξαφάνιση του **F** στα αρχαία ελληνικά (βλ. εδώ σημ. 5). Επομένως, θα ήταν δυνατόν σε κάποια μεταγενέστερη περίοδο που το I = **Fι**, να έγινε απλό **ι** (I= **ι**) χρησιμοποιούμενο στο αρχαίο ελληνικό αλφαβητάριο με την ίδια γραφική αναπαράσταση **I**.

Linear A and B, the Cypriot Script and the Etruscan Script as Variations of the Greek Syllabic Script in Rendering Greek Texts

P.N. Massouridis

Michael Ventris seems to have been first *to think that Linear B wrote Etruscan*. My work proves him right but my advantage was the use of Nicholas A. Massouridis' (NAM) phonetic values of the Linear B signs, which had already helped me decipher Linear A and the Cypriot script.

The Cypriot script, with 16 out of its 55 normalised signs resembling sings found in both the Linear B and Linear A scripts, I concluded, was definitely a Greek syllabic script to be read from left to right. My first "clue", of course, was the double-script "Demeter and Kore" inscription which is written in both Ancient Greek and the Cypriot script and which led me to the provisional reading of 15 more signs. Words in the Cypriot script were separated by the known Linear A and B method of vertical lines. By breaking up the Ancient Greek words into their possible syllabic form and by introducing the known phonetic values of the Linear B signs, I matched signs with syllables. Five more signs were resolved provisionally from a seemingly three-word Cypriot inscription, in which nine of the 17 signs, were known and three had been provisionally established in the double-script "Demeter and Kore" inscription. With a total of 36 signs out of 55, practically resolved and by using NAM's theory of the evolution of the phonetic changes of the Greek language from Linear A and Linear B to Archaic and Ancient Greek which was based on the observations of the linguists Michel Lejeune and Ioannis Stamatakos, I had enough to proceed in the deciphering of the Bronze Tablet of Idalion.

The Etruscan script was a natural continuation of my research from the moment I realized the fact that 25 of the 28 basic signs and 1 double sign, had already been resolved and had known phonetic values. The phonetic values of 12, of the aforementioned 28 signs, had already been established by my father, Nicholas A. Massouridis (NAM) in the Linear B script, 6 by me in the Cypriot script and 1, again by me, in the Linear A script, while a further 5, I assumed to be syllabic forms of Ancient Greek letters. My research of the Etruscan script was successful in reading 15 inscriptions on mirrors, 6 Engraved Gemstones, one on a fibula, 11 on jars and utensils, 3 on Sarcophagus as well as 12 other inscriptions on Tombs etc. Included finally, is the 25 line text of the two Gold Plates of Pyrgi, the 40 line text o the Cortonensis tablets and 48 line text of the Bronze tablet from Agnone. My research was completed with the reading of 12 Archaic Greek inscriptions from Athens, Corinth, Naxos, Delos and Sigeum as well as the Stone Stele from Lemnos. All the above are texts in Greek syllabic form, read from left to right.